

Socialdepartementet

s.remissvar@regeringskansliet.se
s.fs@regeringskansliet.se
paula.ericson@regeringskansliet.se

Stockholm 2021-06-14

**REMISSYTTRANDE;
Promemorian Lättnader i deltagarbegränsningarna för platser för
privata sammankomster (Ert diarienummer S2021/04853)**

Visita är bransch- och arbetsgivarorganisation för den svenska besöksnäringen. Visita samlar ca 5 490 medlemsföretag med runt 8 140 arbetsställen, huvudsakligen hotell, restauranger, caféer, nöjesrestauranger, cateringföretag, konferensanläggningar, spa, campingföretag, vandrarhem, skidanläggningar, nöjes- och djurparker, turistbyråer samt turist- och eventföretag. Visita tecknar branschens kollektivavtal och är en medlemsorganisation i Svenskt Näringsliv. Som branschorganisation hjälper Visita företagen att växa och utvecklas och är besöksnäringens företrädare i politiska frågor.

Visita har tagit del av rubricerat förslag och får härmed inkomma med följande.

YTTRANDE

Förslaget i promemorian

Enligt 6 kap. 1 § förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 får den som inom ramen för en verksamhet som bedrivs yrkesmässigt använder eller, direkt eller indirekt, upplåter en lokal, ett område eller ett utrymme inomhus för en tillställning eller någon annan liknande privat sammankomst, endast använda eller upplåta lokalen, området eller utrymmet till en sammankomst med högst åtta deltagare.

Socialdepartementet föreslår i promemorian en bestämmelse om att den som inom ramen för en verksamhet som bedrivs yrkesmässigt endast får använda eller upplåta en lokal, ett område eller ett utrymme inomhus för en tillställning eller någon annan liknande privat sammankomst med så många deltagare som är säkert från smittskyddssynpunkt, dock inte fler än 50 deltagare. Deltagartaket vid sådana privata sammankomster föreslås alltså höjas från åtta till 50.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2021, dvs. samtidigt som ändringar i den aktuella förordningen vad gäller höjda deltagartak för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar är avsedda att träda i kraft.

Visitans synpunkter på förslaget

Olika restriktioners påverkan på företagen i besöksnäringen

Företagen i besöksnäringen – restauranger, hotell, konferensanläggningar, nöjesparker, nattklubbar, skidanläggningar och campingplatser m.m. – har drabbats oerhört hårt till följd av coronapandemin och de restriktioner som redan har införts i samband med denna. Särskilt hårt har företagen drabbats av restriktionerna i lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen med anslutande föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2020:37) från Folkhälsomyndigheten med bl.a. nu gällande krav att alla serveringsställen ska stänga för förtäring på stället kl. 22.30, den tidigare gällande förordningen (2020:114) om förbud mot att hålla allmänna sammankomster och offentliga tillställningar samt den till och med den 11 april 2021 gällande förordningen (2020:956) om tillfälligt förbud mot servering av alkohol.

Begränsningarna av antalet deltagare vid offentliga tillställningar medförde under lång tid i praktiken ett näringsförbud för exempelvis landets nöjesparker, då de som tivolinöjen är att betrakta som offentliga tillställningar enligt ordningslagen. Även konsertarrangörer och nattklubbar har drabbats oerhört hårt av dessa regleringar.

Regeringen har genomfört ändringar i förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 som innebär vissa lättnader i begränsningarna vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar. Ingripande restriktioner vid sådana arrangemang kommer dock att kvarstå ytterligare en tid.

Visita är helt och fullt på det klara med att människors hälsa alltid måste sättas i främsta rummet och vi har mycket stor respekt och förståelse för att olika typer av åtgärder måste vidtas för att motverka spridningen av covid-19. I detta ligger också att förändringar kan komma att behöva ske och ytterligare åtgärder vidtas beroende på hur smittspridningen utvecklas. Visita och våra medlemsföretag har nu i drygt ett års tid vidtagit en mängd åtgärder för att bidra till att motverka smittspridning och för att efterleva de restriktioner som gäller och vi ser detta som en självklar och viktig uppgift.

Det företagen nu så akut behöver – och har behövt under en längre tid – är i första hand rimliga förutsättningar att bedriva sina verksamheter på ett så normalt och fungerande sätt som möjligt. De restriktioner som har införts i samband med coronapandemin har för de flesta av Visitas medlemsföretag inneburit mycket allvarliga begränsningar i

och i vissa fall ett fullständigt omöjliggörande av driften av verksamheten, dvs. i praktiken ett näringsförbud.

Restriktioner får inte vara mer ingripande än nödvändigt och behovet av dem måste omprövas löpande

Visita vill återigen – som vi gjort under hela denna pandemi – betona den stora vikten av att nödvändigheten av olika typer av restriktioner samt omfattningen av och innehållet i dem alltid övervägs mycket noggrant. Mer omfattande och långtgående restriktioner än vad som verkligen bedöms vara nödvändigt och proportionerligt för att motverka smittspridning måste undvikas. Och på motsvarande sätt som det måste ske en noggrann avvägning av behovet av införande av olika restriktioner är det av stor vikt att de också bedöms och omprövas löpande.

Så snart regler som på olika sätt begränsar eller hindrar verksamheterna inte längre kan motiveras måste de också upphävas helt.

Deltagartaket för platser för privata sammankomster

Visita ser det som i grunden positivt och välkommet att det föreslås att deltagartaket vid sådana privata sammankomster som omfattas av den aktuella regleringen föreslås höjas från åtta till 50.

Som Visita tidigare har framfört anser vi dock att det är viktigt att olika slag av deltagartak sätts generöst – dvs. inte begränsas mer än absolut nödvändigt – och att det viktiga torde vara att åtgärder för motverkande av smittspridning vidtas. Det måste undvikas att statiska deltagartak som inte tar hänsyn till exempelvis storleken på lokaler. Mot denna bakgrund anser vi att såväl den nu gällande som den föreslagna begränsningen alltför är mycket problematiska, eftersom de inte skiljer på storleken på olika lokaler och utrymmen utan anger bestämda maxantal oavsett arrangemangets fysiska förutsättningar. Det bör vara möjligt att tillåta fler än 50 deltagare vid de aktuella privata sammankomsterna, under förutsättning att effektiva åtgärder för att motverka smittspridning vidtas. Och Folkhälsomyndigheten har bemyndigande att meddela föreskrifter om sådana åtgärder.

Begränsningar av antalet deltagare vid såväl upplåtelse av lokaler för privata sammankomster som vid anordnande av allmänna sammankomster och offentliga tillställningar innebär en långtgående inskränkning i bl.a. den grundlagsskyddade mötesfriheten och näringsfriheten och i praktiken innebär de också att många företag hindras att utöva sin näringsverksamhet. Det är därför av största vikt att smittskyddsläget följs noggrant och att det löpande övervägs vilka alternativa åtgärder som skulle kunna aktualiseras. Begränsningarna måste omprövas kontinuerligt och så

snart det bara är möjligt upphävas eller ändras för att inte gälla längre eller omfatta annat än det som är nödvändigt.

Begränsningar måste åtföljas av direkt stöd till företagen

Visita vill återigen framhålla att det redan nu föreligger ett mycket stort och akut behov av att förlänga, förbättra och utöka olika statliga stödåtgärder för företagen i besöksnäringen, för att stötta dem igenom krisen och rädda arbetstillfällena. Om begränsningar av verksamheter fortsatt sker genom bibehållande av restriktioner av olika slag – även om vissa lättnader sker – kommer det att ytterligare drabba dessa enormt hårt. Det är då också ofrånkomligt att de redan drabbade företagen i än högre grad kommer att behöva ännu mer omfattande, förbättrat och förlängt ekonomiskt stöd.

De stödåtgärder som hittills har införts har haft uppenbart svårt att nå ut till företagen i besöksnäringen och efter att olika typer av restriktioner den senaste tiden har skärpts ytterligare är läget än mer akut. Sverige står inför en reell risk för massarbetslöshet, inte minst bland unga och utlandsfödda, mot bakgrund av hur restriktionerna slår mot besöksnäringen.

Det är – för att rädda jobb och företag från ytterligare förödande konsekvenser – helt nödvändigt att ett stödsystem som omfattar sådana begränsningar som här är aktuella.

Företagen har nu levt med begränsningar i rätten att hålla sina verksamheter öppna och att bedriva dem på ett normalt sätt under snart 15 månaders tid. Då dessa näringsförbud bygger på beslut från staten behöver självklart staten kompensera företagen fullt ut för det intäktsbortfall som förbudet att hålla serveringsställena öppna för förtäring på stället har medfört. Det behöver omgående införas ett direkt stöd till företagen där dessa ges 100 procents ersättning för de intäktsbortfall som skett till följd av restriktionerna. Ett sådant stöd bör gälla retroaktivt, börja betalas ut omgående och finnas kvar under hela den period då begränsningar gäller.

Med vänlig hälsning

Jonas Siljhammar
VD

Stefan Lundin
Chefsjurist